

acceptabel alternatief de plannen van De Jongh onderschreef, was naar aanleiding van diens nieuwe voorstellen minder eenstemmig. Twee leden waren er nu zelfs van overtuigd dat het spoelstelsel het enig mogelijke systeem was. Twee leden handhaafden het in 1883 ingenomen standpunt. Eén lid, de onvermoeibare Kam, bleef zich verzetten tegen het spoelstelsel: 'Drijvende faecaliën worden in de Maas niet opgemerkt zegt de Heer Directeur. Ik zou Z.Ed. wel willen aanbevelen eens in de Maas te gaan zwemmen, om van deze meening genezen te zijn.' En: 'Zoo als bekend is wordt bij sterken wind het stuifwater uit de Maas opgenomen, stuift over de rivier heen en vliegt ook over kaden en straten tegen onze ramen, waar het direct in het oog valt, maar ook in ons aangezicht, en daarmede worden de fijn verdeelde faecale stoffen dan door de ademhaling direct in ons organisme opgenomen, terwijl de grove faecale massa, door meerdere zwaarte hiervoor minder gevaar oplevert.'⁴¹⁾

Door de kracht van het financiële argument was de kritiek op het spoelstelsel vrijwel volledig verstomd. Op 17 juli 1888 stelde B&W voor om 'uit te maken, dat, voor zoover ten aanzien van eenig nieuw te bebouwen gedeelte der Gemeente niet anders mocht worden besloten, het bestaande stelsel van afvoer van faecaliën en menagewater zal worden bestendig.' Aansluitend vroeg B&W aan de raad om een belangrijk deel van De Jonghs plannen goed te keuren.⁴²⁾

De tegenstand in de gemeenteraad werd beheerst door een ellenlange rede van het raadslid E. van Rijckevorsel, die dertien bladzijden van het verslag vulde met een overzicht van de elders gebezigde systemen en een pleidooi hield voor nader onderzoek: '... waar de quaestie reeds zoolang bestaat, dat zoowel als mijn vader, ook mijn grootvader in de stukken genoemd worden, kan de Raad nog wel enkele maanden uitstel verleenen, opdat de zaak eenmaal deugdelijk onderzocht worde.' Met vier andere raadsleden deed hij het voorstel om uit hun midden een commissie van vijf te benoemen en ze deze kwestie voor te leggen.⁴³⁾

De raad voelde niet voor uitstel en het voorstel van de vijf verwierf slechts de stemmen van de indieners plus die van Kam. De stand van zaken werd treffend weergegeven door het raadslid J. Hudig: 'Men overtuigt elkander ten slotte toch niet, want ik schroom niet het hier openlijk als mijne meening te kennen te geven, dat het vraagstuk van den afvoer van faecaliën eigenlijk is een quaestie van geloof. Hecht gij geloof aan de uitspraak der